

Rosa Magro (1899-1968)

Kitba: Angelo Xuereb

Rosa Magro twieldet fit-23 ta' Diċembru 1899, fid-dar 120, Triq San Ġwann Battista fix-Xewkija, Ghawdex. Tgħammedet fl-istess jum mill-Arcipriet Pietru Pawl Ciantar.

Kellha x-xorti li tiffrekwenta mhux biss l-iskola elementari fix-Xewkija iżda anki dik sekondarja fil-Belt Victoria. Minn hemm kisbet iċ-ċertifikati meħtieġa u bdiet tgħallem fl-iskola elementari tal-Għarb.

Wara li għallmet fl-iskola tal-Għarb, giet trasferita għall-iskola tal-bniet fix-Xewkija. L-oġġla klassi, jiġifieri *Standard IV*, kienet fdata f'idejha. Kienet tħajjarhom biex ikomplu l-edukazzjoni tagħhom. Meta ngħidu dan irridu nżommu quddiem għajnejna li dak iż-żmien mhux kulhadd kien imur is-sekondarja. B'hekk, bl-insistenza tagħha, ħafna bdew jattendu fl-iskola sekondarja fil-Belt Victoria, li kienet tissejjaħ *St Mary Secondary School*.

Matul it-Tieni Gwerra Dinjija (1939-1945) saret Agent Kap tal-iskola. Iżda ġara li minħabba l-attakki mill-ajru, is-superjuri ordnaw li t-tfal ma kellhomx jitlaqqgħu f'post wieħed iżda jiġu mferrxin f'diversi djar privati. Quddiem din is-sitwazzjoni ma qatgħetx qalbha, imma offriet id-dar tagħha fil-pjazza qrib xelter u marret toqgħod f'dar oħra.

Fl-4 ta' Ġunju 1961 giet eletta fl-Elezzjonijiet għall-Kunsill Ċiviku tax-Xewkija bħala l-unika kunsilliera mara. Iżda ma nkunux għidna kollox dwar Rosa Magro jekk ma nsemmux li kienet membru attiva tal-Azzjoni Kattolika. Dan huwa moviment imwaqqaf mill-Papa Piju XI fit-23 ta' Diċembru 1922 permezz tal-Enciklika *Ubi Arcano*. L-iskop ta' dan il-moviment huwa li l-lajċi jieħdu azzjoni Nisranija id f'id mal-Ġerarkija tal-Knisja.

Fethet il-fergħa tal-bniet ta' dan il-moviment fix-Xewkija. Flimkien mal-Assistent Ekkleżjastiku Dun Ġwann Xuereb xtrat dar biex tintuża għall-attivitajiet. Dan il-post għadu jintuża sal-lum u għadhom jattendu xebbiet, nisa żgħażaġh u nisa adulti.

Bħala membru attiv tal-Azzjoni Kattolika ma kinitx taqdi biss dmirha bħala għallie ma, iżda kienet tagħmel ukoll ħafna appostolat dirett. Kienet torganizza gara katekistika kull sena. Din kienet speċi ta' kwizz kompetittiv bejn it-tfal dwar xi tema reliġjuża. Kienet torganizza wkoll ħarġiet kulturali lejn postijiet storiċi kemm f'Malta u kemm f'Ghawdex. Ta' min isemmi li waqt il-purċissjonijiet kienet tieħu ħsieb it-tfal sewwa.

Wara li serviet bħala Presidenta taċ-Cirklu tax-xebbiet u tan-nisa tal-Azzjoni Kattolika fix-Xewkija, l-Isqof Mons. Ġużeppi Pace ħatarha Presidenta Djoċesana tal-fergħa tan-nisa. Hija seġġet tagħmel dan kollu peress li Alla għanieha b'karattru ta' *leader*. B'hekk hija ħaddmet it-talenti li Alla taha għall-ġid tal-proxxmu.

Halliet din id-dinja fl-1 ta' Mejju 1968 fid-dar tagħha fix-Xewkija. Il-poplu wera l-istima lejha fil-funeral li sarilha. Hija midfuna fil-qabar tal-familja numru 53, fiċ-Ċimiterju tal-istess parroċċa.

F'apprezzament f'*Il-Huġġieġa*, l-organu uffiċjali tal-Azzjoni Kattolika, insibu: "Hija kellha wisq għal qalbha l-Azzjoni Kattolika, tant li waqt il-mard kienet ittenni li kellha konsolazzjoni kbira għaliex kienet għamlet kullma setgħet għall-Azzjoni Kattolika Jixraq li l-imseħbin kollha jiftakru firuħ ta' din il-benefattriċi u xempju ta' dirigenta ħabrieka, u nitolbu bil-qalb biex il-Mulej jagħtiha l-premjura tal-ġenna" (Ġunju 1968, p. 223).

F'rikonoxxenza għal ħidmietha, l-Iskola Primarja tax-Xewkija nġġatet l-isem ta' "Rosa Magro" nhar il-25 ta' Marzu 1999.

(Dan l-artiklu huwa bbażat fuq l-artiklu tas-Sur Ġużeppi Xuereb li deher fil-*Gourgion* tal-1999. Imbagħad jien għamilt ir-riċerki tiegħi).

